โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริแก้มลิงท่าฉนวน พร้อมระบบระบายน้ำ
ตำบลท่าฉนวน อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท
หน่วยงานรับผิดชอบ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามโนรมย์ สำนักงานชลประทานที่ ๑๐

๑. ความเป็นมา

ด้วยนายพิมาน นิ่มเมือง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๙ บ้านสะพานหิน,ราษฎรหมู่ที่๔ บ้านหลั่น และหมู่ที่ ๕ บ้านหัวยาง พร้อมด้วยพระภิกษุวัดโพธิ์นิมิต ตำบลท่าฉนวน อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท ได้รับปัญหาเดือดร้อนจากปัญหาอุทกภัยที่มีผลกระทบต่อพื้นที่บ้านเรือนและพื้นที่การเกษตรเป็นประจำทุกปี ประกอบกับเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เกิดอุทกภัยใหญ่ในพื้นที่ จังหวัดชัยนาท ทำให้มีน้ำขังในพื้นที่ระยะเวลายาวนานถึง ๖ เดือน ราษฎรได้รับความเดือดร้อนเป็นอย่างมาก สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้มีหนังสือที่ กร. ๐๐๐๒/๑๒๐ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๕ ถึง กรมชลประทาน ให้พิจารณาความเหมาะสม “พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงรับไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๕” ต่อมาได้รับอนุมัติงบประมาณให้ดำเนินการก่อสร้าง

๒. ที่ตั้งและอาณาเขตของพื้นที่โครงการ

บึงหลั่น เป็นหนองน้ำธรรมชาติ ตั้งอยู่ประมาณ พิกัดที่ ๔๗ PPS ๑๗๐๒๒๐ ตามแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ ของกรมแผนที่ทหาร ระวาง ๕๐๓๙ IV ลำดับชุด L ๗๐๑๗ อยู่ในท้องที่ตำบลท่าฉนวน อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท เขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามโนรมย์

๓. สภาพทั่วไปและสภาพปัญหา

บึงหลั่น เป็นหนองน้ำธรรมชาติและพื้นที่บริเวณหนองน้ำเป็นที่สาธารณะ, ที่ดินของราษฎรและวัดโพธิ์นิมิต มีเนื้อที่ ประมาณ ๑,๕๐๐ ไร่ ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลท่าฉนวน อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท อยู่ในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามโนรมย์

สภาพปัญหาหลักของพื้นที่โครงการ น้ำท่วมขังพื้นที่บ้านเรือนราษฎร และพื้นที่การเกษตรเป็นระยะเวลานาน จนไม่สามารถใช้ประโยชน์จากพื้นที่ทำการเกษตรได้เมื่อเกิดอุทกภัย ขาดแคลนแหล่งน้ำทำการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง

๔. ลักษณะโครงการและแนวทางการพัฒนา

โครงการแก้มลิงท่าฉนวน พร้อมระบบระบายน้ำ ลักษณะโครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อ ระบายน้ำในช่วงปลายฤดูฝนและเก็บน้ำไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้ง โดยการขุดลอกบึงธรรมชาติคันดินสูง ๒.๐๐ เมตร หลังคันกว้าง ๔.๐๐ เมตร ความยาว ๖๙๔ เมตร พร้อมระบบระบายน้ำความยาว ๒,๑๐๔.๔๐ เมตร

๑. คลองเปิดเป็นคลองดาดคอนกรีต ขนาดก้นคลองกว้าง ๑.๕๐ เมตร ความยาว ๕๐๐ เมตร

๒. ระบบท่อ AC ขนาด n ๑.๐๐ เมตร ความยาว ๑,๔๘๑.๗๕ เมตร

๓. คลองระบายน้ำชักน้ำลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยา ความยาว ๑๒๓.๑๕ เมตร

สร้างเสร็จในปี พ.ศ.๒๕๕๘ ผู้ได้รับประโยชน์ ๓๑๗ ครัวเรือน ๓ หมู่บ้าน ประกอบด้วย หมู่ที่ ๔,๕ และ ๙ ตำบลท่าฉนวน อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท จำนวน ๑,๙๖๒ คน ช่วยบรรเทาและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมพื้นที่ จำนวน ๑,๕๐๐ ไร่ ให้สามารถทำการเกษตรได้ในช่วงฤดูฝน เก็บน้ำไว้ใช้ ประมาณ ๒๕๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร สำหรับพื้นที่นา จำนวน ๕๐๐ ไร่ ในช่วงฤดูแล้ง รวมทั้งเพื่อการอุปโภค และการเลี้ยงสัตว์ได้ตลอดปี

๕. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.ประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ

๑.๑ ผลผลิตข้าว ๗๐๐ กก./ไร่/ปี

๑.๒ รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือน ๔๕,๐๐๐-๖๐,๐๐๐ บาท/ปี

๑.๓ ที่ดินทำกิน ราษฎรจะมีที่ดินทำกินเพิ่ม ๑๐ไร่/ครัวเรือน

๒.ประโยชน์ทางสังคม

๒.๑ มีน้ำใช้เพื่อการเกษตรเพิ่มขึ้น มีน้ำเพื่ออุปโภค – บริโภค เพิ่มขึ้น

๒.๒ มีบริการสาธารณประโยชน์มากขึ้น มีความรู้ในการประกอบอาชีพ

๒.๓ มีความสามารถในการพัฒนาตนเองและชุมชน มีความสะดวกในการคมนาคม

๓.ประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อม

๓.๑ สภาพแวดล้อมได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้น การใช้ที่ดินมีประสิทธิภาพ

๓.๒ ดินและน้ำได้รับการอนุรักษ์ และป้องกันอุทกภัย

๓.๓ ราษฎรมีสภาพความเป็นอยู่ดีขึ้น

๖. การบริหารโครงการ

เพื่อให้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ แก้มลิงท่าฉนวน พร้อมระบบระบายน้ำ สามารถก่อให้เกิดประโยชน์อย่างสมบูรณ์ จึงได้พิจารณาร่วมกันกับชุมชน กำหนดการบริหารโครงการฯ ประกอบด้วย

๑. การบริหารการใช้ประโยชน์จากโครงการฯ ให้จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำเพื่อบริหารงานร่วมกันได้ดำเนินการแล้ว เมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๕๘

๒. ในการซ่อมแซมและดูแลบำรุงรักษาที่ต้องใช้งบประมาณ ให้อยู่ในความดูแลของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามโนรมย์

๓. กำหนดให้มีกิจกรรมร่วมกันปีละครั้ง ในเดือนธันวาคม เพื่อให้เกิดความรักสามัคคีกันของชุมชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากโครงการฯ

๗. การดำเนินงานของโครงการ ปี ๒๕๖๖

ปัจจุบันโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามโนรมย์กำลังศึกษาพร้อมเก็บข้อมูลอิทธิพลของแม่น้ำเจ้าพระยาที่มีผลต่อปริมาณน้ำในโครงการแก้มลิงท่าฉนวน ที่เป็นบึงธรรมชาติที่มีปริมาณน้ำขึ้น - น้ำลงตามระดับน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา โดยโครงการฯ ได้ติดตั้งที่วัดระดับน้ำ พร้อมเก็บข้อมูลปริมาณน้ำในช่วงเวลาต่าง ๆ สำหรับการจัดบริหารจัดการน้ำต่อไปในอนาคต การดำเนินงานในช่วงที่ผ่านมาของโครงการได้ทำการเสริมลูกรังบริเวณรอบโครงการฯ และแนววางท่อ และมีแผนการดำเนินงานและงบประมาณ ในปี ๒๕๖๗ เพื่อบำรุงรักษาโครงการแก้มลิงท่าฉนวนให้พร้อมใช้งานทุกปี

๖. ข้อมูลผู้รายงาน

หน่วยงาน	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามโนรมย์ สำนักงานชลประทานที่ ๑๐
ชื่อ – สกุล ผู้รายงาน	นายฐิติพงศ์ อารีมิตร
ตำแหน่ง	หัวหน้าฝ่ายส่งน้ำฯ ที่ ๓
หมายเลขโทรศัพท์มือถือ	๐๘-๙๖๙๐-๘๐๑๘
